EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 8. 11. 2023
COM(2023) 681 final

2023/0386 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať, pokiaľ ide o rozhodnutie Stabilizačnej a asociačnej rady EÚ – Albánsko, ktorým sa mení jej rokovací poriadok

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Albánske orgány vyjadrili záujem o zriadenie dvoch zmiešaných poradných výborov s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Európskym výborom regiónov.

Európsky hospodársky a sociálny výbor a Európsky výbor regiónov súhlasia s tým, aby sa v kontexte ich príslušných oblastí pôsobnosti vytvoril inštitucionálny rámec pre politický dialóg s Albánskom.

Cieľom zmiešaných poradných výborov by bolo organizovať dialóg a spoluprácu medzi ich sociálnymi partnermi a ostatnými zástupcami občianskej spoločnosti a ich miestnymi a regionálnymi orgánmi.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Vzhľadom na nedávne začatie prístupových rokovaní s Albánskom bude zintenzívnenie politického dialógu v rámci dohody o stabilizácii a pridružení užitočné pre pokrok Albánska na jeho ceste k európskej integrácii, a to najmä tým, že sa posilnia vzťahy medzi zainteresovanými stranami na regionálnej a miestnej úrovni, ako aj sociálnymi partnermi a občianskou spoločnosťou.

• Súlad s ostatnými politikami Únie

Silnejšia Európa vo svete:

Európska komisia presadzuje multilateralizmus a globálny poriadok založený na pravidlách prostredníctvom aktívnejšej úlohy a silnejšieho hlasu EÚ vo svete. Vedúce postavenie Európy znamená aj úzku spoluprácu so susednými krajinami, zavedenie komplexnej stratégie pre Afriku a opätovné potvrdenie európskej perspektívy krajinám západného Balkánu. Komisia sa usiluje o koordinovaný prístup k vonkajšej činnosti – od rozvojovej pomoci po spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku – ktorý Európe zabezpečí silnejší a jednotnejší hlas vo svete.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Okrem Albánska a všetkých členských štátov je zmluvnou stranou Stabilizačnej a asociačnej dohody s Albánskom aj EÚ. Uzavretie Stabilizačnej a asociačnej dohody bolo schválené v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady a Komisie 2009/332/ES. Právnym základom na stanovenie pozície Únie k rozhodnutiu Stabilizačnej a asociačnej rady EÚ – Albánsko o zriadení ďalších osobitných výborov (článok 116, 117 ods. 2, 120 ods. 4 Stabilizačnej a asociačnej dohody) je po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy článok 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a článok 2 rozhodnutia Rady a Komisie z 26. februára 2009 o uzatvorení Stabilizačnej a asociačnej dohody medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Albánskou republikou na strane druhej. Preto je potrebné rozhodnutie Rady.

So zreteľom na:

– Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä jej článok 217 a článok 218 ods. 9,

– článok 2 rozhodnutia Rady a Komisie z 26. februára 2009 o uzatvorení Stabilizačnej a asociačnej dohody medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Albánskou republikou na strane druhej (ďalej len „Albánsko“).

• **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Pokiaľ ide o európsky rozmer návrhu, Európska komisia nedávno prijala oznámenie [COM(2023) 40 final], ktoré sa zameriava na posilnenie sociálneho dialógu v Európskej únii. Zdôrazňuje sa v ňom, že kľúčovými cieľmi EÚ je zlepšiť životné a pracovné podmienky, zatiaľ čo základnými spôsobmi, ako tieto ciele dosiahnuť, sú sociálny dialóg a kolektívne vyjednávanie, ktoré prispievajú k vyššej produktivite a zároveň zaisťujú sociálnu spravodlivosť, kvalitné pracovné prostredie a demokraciu v práci. Účelom vytvorenia navrhovaných zmiešaných poradných výborov je zriadenie fór pre dialóg a spoluprácu medzi sociálnymi partnermi a ďalšími organizáciami občianskej spoločnosti, ako aj miestnymi a regionálnymi orgánmi v Európskej únii a v Albánsku, čo môže výrazne prispieť k rozvoju ich vzťahov a k integrácii Európy.

Pokiaľ ide o potrebu zmiešaných poradných výborov, predpokladá sa, že v rámci EÚ tento dialóg a spolupráca budú prípravou na budúcu spoluprácu s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Európskym výborom regiónov, a tiež na členstvo Albánska v Európskej únii; uľahčia výmenu informácií o aktuálnych otázkach spoločného záujmu, najmä o aktuálnom stave diania v oblasti hospodárskej, sociálnej a regionálnej politiky EÚ a prístupového procesu; podporia výmenu informácií pri praktickom zavádzaní princípu subsidiarity do všetkých oblastí života na regionálnej a miestnej úrovni a tiež diskusiu o ďalších dôležitých otázkach navrhnutých ktoroukoľvek zo strán, ktoré sa môžu vyskytnúť v súvislosti s vykonávaním Stabilizačnej a asociačnej dohody a v rámci predvstupovej stratégie.

Napokon pridaná hodnota zmiešaných poradných výborov vyplýva aj z toho, že Stabilizačná a asociačná rada sa s nimi môže poradiť pred prijatím rozhodnutí v príslušných oblastiach. Konzultácia s výbormi však zostane na voľnom uvážení Stabilizačnej a asociačnej rady.

• **Proporcionalita**

Zásada proporcionality je stanovená v článku 5 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii. Podľa tejto zásady nesmú opatrenia prijímané inštitúciami EÚ prekročiť rámec stanovených obmedzení.

Hlavným cieľom zmiešaných poradných výborov je monitorovať smerovanie Albánska do EÚ a prijímať odporúčania určené albánskej vláde a inštitúciám EÚ. Úlohou zmiešaných poradných výborov je aj umožniť zástupcom albánskych organizácií občianskej spoločnosti oboznámiť sa s konzultačným procesom v EÚ a zároveň umožniť zástupcom EÚ oboznámiť sa so sociálnymi štruktúrami a hospodárskym a sociálnym vplyvom reforiem v Albánsku. Zmiešané poradné výbory diskutujú o širokej škále tém, okrem iného o spolupráci medzi Albánskom a EÚ v rôznych oblastiach, ako je migrácia, energetika, malé a stredné podniky a odborná príprava.

Vzhľadom na nedávne začatie prístupových rokovaní s Albánskom bude zintenzívnenie politického dialógu v rámci dohody o stabilizácii a pridružení prínosné pre pokrok Albánska na jeho ceste k európskej integrácii, a to najmä tým, že sa posilnia vzťahy medzi

zainteresovanými stranami na regionálnej a miestnej úrovni, ako aj sociálnymi partnermi a občianskou spoločnosťou.

Hoci zmiešané poradné výbory dopĺňajú z hľadiska občianskej spoločnosti inštitucionálny rámec EÚ týkajúci sa Stabilizačnej a asociačnej dohody medzi EÚ a Albánskom, krajina má potrebný priestor na vykonanie odporúčaní na vnútroštátnej úrovni. Tieto spoločné inštitúcie umožňujú organizáciám občianskej spoločnosti na oboch stranách monitorovať prístupové rokovania krajiny. Sú tiež platformou na diskusiu o otázkach spoločného záujmu a na informovanie širokej verejnosti o budúcich výzvach počas prístupového obdobia.

- **Výber nástroja**

Stabilizačná a asociačná dohoda poskytuje možnosť zriadiť spoločné orgány na uľahčenie spolupráce medzi EÚ a pridruženou krajinou. Zriadenie zmiešaných poradných výborov s Výborom regiónov a Európskym hospodárskym a sociálnym výborom je osvedčeným postupom v rámci Stabilizačných a asociačných dohôd a v regióne západného Balkánu už existuje viacero pozitívnych príkladov.

Popri Albánsku a všetkých členských štátoch je aj EÚ zmluvnou stranou Stabilizačnej a asociačnej dohody s Albánskom. Uzavretie stabilizačnej a asociačnej dohody bolo schválené v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady a Komisie 2009/332/ES. Právnym základom na stanovenie pozície Únie k rozhodnutiu Stabilizačnej a asociačnej rady EÚ – Albánsko o zriadení ďalších osobitných výborov (článok 116, 117 ods. 2, 120 ods. 4 Stabilizačnej a asociačnej dohody) je po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy článok 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Preto je potrebné rozhodnutie Rady.

Vykonávanie rozhodnutia si nevyžaduje uľahčujúce podporné opatrenia, keďže v jedinom článku a prílohe sa stanovuje pozícia, ktorú má Únia zaujať v Stabilizačnej a asociačnej rade v súvislosti so zmenami jej rokovacieho poriadku na účely zriadenia zmiešaných poradných výborov.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

  Neuplatňuje sa

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

  Neuplatňuje sa

- **Získavanie a využívanie expertízy**

  Neuplatňuje sa

- **Posúdenie vplyvu**

Neuplatňuje sa, pretože:

Stabilizačná a asociačná dohoda poskytuje možnosť zriadiť spoločné orgány na uľahčenie spolupráce medzi EÚ a pridruženou krajinou. Zriadenie zmiešaných poradných výborov s Výborom regiónov a Európskym hospodárskym a sociálnym výborom je osvedčeným postupom v rámci Stabilizačných a asociačných dohôd a v regióne západného Balkánu už existuje viacero pozitívnych príkladov.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Neuplatňuje sa, pretože:

Zmena sa týka rokovacieho poriadku Stabilizačnej a asociačnej rady, pričom v jej dôsledku nevzniknú dodatočné náklady, no posilní sa spolupráca s krajinou rokujúcou o pristúpení.

- **Základné práva**

Neuplatňuje sa

4. VPLYV NA ROZPOČET

Vytvorenie navrhovaných zmiešaných poradných výborov nebude mať žiadny finančný vplyv na rozpočet EÚ, pričom účastníci zo strany Albánska budú zodpovední za svoje vlastné výdavky a výdavky inštitúcií EÚ budú hradené z rozpočtu Európskej únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Neuplatňuje sa

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuplatňuje sa

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Znenie návrhu rozhodnutia Rady o pozícii, ktorú má zaujať Európska únia v Stabilizačnej a asociačnej rade, ako sa stanovuje v článku 2 ods. 1 rozhodnutia Rady a Komisie z 26. februára 2009 o uzavretí uvedenej Stabilizačnej a asociačnej dohody, je pripojené k tomuto dokumentu.

2023/0386 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať, pokiaľ ide o rozhodnutie Stabilizačnej a asociačnej rady EÚ – Albánsko, ktorým sa mení jej rokovací poriadok

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 217 a článok 218 ods. 9,

so zreteľom na rozhodnutie Rady a Komisie z 26. februára 2009 o uzatvorení Stabilizačnej a asociačnej dohody medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Albánskou republikou na strane druhej (ďalej len „Albánsko“), a najmä na jeho článok 2 ods. 1,

so zreteľom na začatie prístupových rokovaní medzi Európskou úniou a Albánskom, ku ktorému došlo 19. júla 2022,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Článkom 116 Stabilizačnej a asociačnej dohody sa zriaďuje Stabilizačná a asociačná rada.

(2) V článku 117 ods. 2 dohody sa stanovuje, že Stabilizačná a asociačná rada stanoví svoj rokovací poriadok.

(3) V článku 120 ods. 4 uvedenej dohody sa stanovuje, že Stabilizačná a asociačná rada môže rozhodnúť o vytvorení ďalších osobitných výborov alebo orgánov, ktoré jej môžu pomáhať pri výkone povinností. V tom istom ustanovení uvedenej dohody sa taktiež uvádza, že Stabilizačná a asociačná rada vo svojom rokovacom poriadku určí zloženie a povinnosti týchto výborov alebo orgánov a aj to, ako budú fungovať,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorú má prijať Únia v Stabilizačnej a asociačnej rade zriadenej článkom 116 Stabilizačnej a asociačnej dohody medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Albánskou republikou na strane druhej v súvislosti s vytvorením zmiešaného poradného výboru s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a zmiešaného poradného výboru s Európskym výborom regiónov a zmenou rokovacieho poriadku uvedenej Stabilizačnej a asociačnej rady podľa článku 120 ods. 4 uvedenej dohody, vychádza z návrhu rozhodnutia Stabilizačnej a asociačnej rady, ktoré je pripojené k tomuto rozhodnutiu. Menej podstatné zmeny tohto návrhu rozhodnutia možno prijať bez ďalšieho rozhodnutia Rady.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka